

Erkölc és jog konferencia II. Dr. Darák Péter, a Kúria elnökének köszöntője

Tisztelt érdeklődő kollégák!

Tisztelettel köszöntöm megjelent előadóinkat!

A mai napon tulajdonképpen szeretnénk fölvenni azt a fonalat, amelyet elejtettünk az első alkalommal.

És a jog és erkölcs viszonyrendszeréről, rendszertani elhelyezkedéséről beszélgettünk.

Ahol szóba került az, hogy vajon a társadalmi viselkedést a jogon és erkölcsön kívül képes-e más szabályozni? Hogy vajon szükségszerű-e, hogy legyen erkölcsi minősége az alapjogoknak? Hogy vajon azonos-e a jog és az erkölcs fundamentuma? Az emberi közösség és az individuum tere, a lelkiismeret tere mennyire fér össze egymással?

A mai napon egy kicsit továbblépünk, és szemügyre vesszük együtt, hogy nagyon fontos alapkategóriái a jognak és erkölcsnek milyen tartalommal léteznek a mai társadalmi valóságunkban.

Vajon hogyan határozhatjuk meg a bűnt, mint fogalmat? Hogyan köthetjük össze ezt a fogalmat a békés emberi együttélés követelményével, vagy a közösség esetleges félelmeivel? Vajon milyen különbséget lehet tenni a bűnbánati fegyelem és az egyházi büntetőjog következményei között? Hogyan hat a társadalmi fejlődés az erkölcs fejlődésére, változására? Milyen változásokat figyelhetünk meg például a családjog vagy az öröklési jog területén?

Vajon összefér-e a bűnnel a megbékélés, a megbocsátás következménye? Megoldhatjuk-e a konfliktushelyzeteket a megbocsátással? Hogy jelenik meg a közjogban a bűn fogalma? Vajon az ötágú vörös csillag használatát tiltó törvény közjogilag hogyan ítéltető meg? Milyen párbeszéd valósul meg különböző bíróságok között egy ilyen kérdésben? Vajon ember és ember, ember és Isten viszonylatában más-e a bűn köre?

Miért szorított a Tóra annak idején leginkább csak a testi fenyítésre, holott az emberi élet elvesztése egy elterjedt jogkövetkezményként szerepelt az írásokban? Ezek azok a kérdések,

amelyeket megpróbálunk a mai napon körbejárni, nem figyelmen kívül hagyva persze a bűn, a jog és erkölcs mai társadalmunkat leginkább érdeklődő kérdéseit.

Az, hogy ezek a fogalmak hogyan értelmeződnek újra konkrét büntetőeljárás szabályok fényében. Vagy a konkrét büntetőjogi gyakorlatban.

Még egyszer köszönöm előadóinknak, hogy vállalták ezt a rendkívül helyzetben, rendkívüli körülmények között megszervezett konferencián a megjelenést.

És ugyan a lebonyolításmódja kevésbé teszi lehetővé azt, hogy hallgatóink közvetlenül reagálhassanak az elhangzottakra, ebben azonban megpróbáljuk majd pótolni őket, hiszen arra kértem előadóinkat, hogy egymás gondolataira, előadására kérdésekkel, válaszreakciókkal reflektáljunk.

Köszönöm szépen a figyelmet!